

Van de redactie

Kennisbeleid rust op drie pijlers bij de VGN: onderzoeksbeleid, kennismanagement en opleidingsbeleid. In deze nieuwsbrief leest u welke activiteiten de VGN op deze drie pijlers onderneemt. De basis van ons kennisbeleid ligt in het Kennisbeleidsplan. Aan het beleidsplan 2016-2018 wordt dit jaar gewerkt.

april 2015

Nieuwsbrief Special Kennisbeleid

Inhoud

KENNISBELEIDSPLAN 2016-2018	1
ONDERZOEKSBELEID	2
Nationaal Programma Gehandicapten	2
Masterclass 'Wetenschappelijk onderzoek in de gehandicaptenzorg'	3
Promotieonderzoek bij Tranzo	4
KENNISMANAGEMENT	5
Kennisplein Gehandicaptensector	5
Masterclass 'Kennismanagement in de gehandicaptenzorg'	7
Toolkit ouderen	7
Gehandicaptenzorgprijs 2014 naar boek 'Spraaktaal'	8
OPLEIDINGSBELEID	9
Vernieuwing van professionaliteit	9
Opleiden op maat	9
Eén beroepen- en opleidingsstructuur	10
SOEC	10
VGN e-Learnshop	11

KENNISBELEIDSPLAN 2016-2018

Dit jaar voert de VGN een traject uit om te komen tot een nieuw Kennisbeleidsplan. De centrale vraag is: hoe kan het VGN-kennisbeleid de VGN-leden de komende jaren faciliteren bij hun zorgvernieuwing en verdere professionalisering? Welke uitgangspunten, rollen, speerpunten en activiteiten zijn daarvoor nodig?

Dit jaar loopt het huidige Kennisbeleidsplan 2013-2015 af, terwijl actuele ontwikkelingen in de sector juist om een herijkt en afgestemd VGN-Kennisbeleid vragen. Want door de overheveling van de AWBZ-zorg naar Wmo, Jeugdwet, Zorgverzekeringswet en Participatiewet is het speelveld voor professionalisering en kennisbeleid veranderd en is een nieuw terrein voor kennisbeleid ontstaan. Kennisvragen over behoud van kennis tijdens en na de transformatie, over het ontwikkelen van nieuwe kennis en het overhevelen van kennis uit het ene naar het andere domein, zijn hiervan voorbeelden. Daarnaast is de komende jaren continuering gewenst van de inhoudelijk sturende rol die de VGN vervult in het Nationaal

Programma Gehandicapten en bij het Kennisplein Gehandicaptensector.

De VGN wil ook in de komende jaren de sector faciliteren bij zorgvernieuwing en professionalisering.

Veel aandacht zal daarbij uitgaan naar:

- het aanpassen van de beroepsprofielen;
- het bundelen en ontsluiten van kennis van en voor VGN-leden via het Kennisplein Gehandicaptensector;
- het ontwikkelen van zorgprogramma's die de state of the art aangegeven voor specifieke doelgroepen.

Ook vindt besluitvorming plaats over de wijze waarop succesvolle kennisbeleidactiviteiten zoals de masterclasses en de Gehandicaptenzorgprijs al dan niet worden voortgezet. ●

Kennisbeleid is beleid waarbij op niveau van de sector/instelling/primair proces omschreven wordt wat het gewenste kennisniveau is, waar processen ingericht zijn om zichtbaar te maken waar kennisleemtes zijn en gewerkt wordt aan het opvullen daarvan, met als doel het bevorderen van de professionaliteit om daarmee de kwaliteit van zorg te verhogen opdat de kwaliteit van bestaan van de cliënten toeneemt.

ONDERZOEKSBELEID

Onderzoek levert een belangrijke bijdrage aan de professionalisering van de gehandicaptenzorg. Zonder onderzoek hadden we bijvoorbeeld nooit geweten hoe mensen met ernstige meervoudige beperkingen een actief dagprogramma te bieden. Of hoe mensen met een zintuiglijke beperking adequaat te begeleiden. Deze informatie draagt bij aan de kwaliteit van leven van cliënten. En daar gaat het om in de gehandicaptensector. Om die reden voert de VGN gericht onderzoeksbeleid.

VGN-acties op het gebied van onderzoeksbeleid:

- Nationaal Programma Gehandicapten
- Masterclass 'Wetenschappelijk onderzoek in de gehandicaptenzorg'
- Promotieonderzoek

VGN CONTACTPERSONEN

Marion Kersten
mkersten@vgn.nl
030 27 39 717

Alice Dallinga
adallinga@vgn.nl
030 27 39 744

NATIONAAL PROGRAMMA GEHANDICAPTEN

De VGN participeert samen met andere stakeholders in het Nationaal Programma Gehandicapten (NPG). Dit is een kennisprogramma dat ZonMw in opdracht van het ministerie van VWS aan het voorbereiden is. Met het NPG wil het ministerie de kennisinfrastructuur in de gehandicaptensector versterken.

Het doel:

- 1 doorontwikkelen, uitbouwen en bestendigen kennis infrastructuur;
- 2 professionals zijn beter toegerust;
- 3 grotere zelfstandigheid en meer zeggenschap van mensen met verstandelijke of meervoudige beperkingen;
- 4 betrokkenheid van alle veldpartijen, organisaties en personen;
- 5 kwaliteitsverbetering in zorg en ondersteuning aan mensen met beperkingen.

De VGN heeft een intensieve lobby gevoerd om de benodigde middelen bij het ministerie van VWS vrij te krijgen voor de uitvoering van een nieuw kennisprogramma. Ook hebben we inhoudelijk bijgedragen: de input van regionale ledenbijeenkomsten en ons Einddocument Bouwstenen worden gebruikt bij de vormgeving van het NPG. In dit document worden de thema's beschreven die volgens de VGN centraal moeten staan in het onderzoeksprogramma: gezondheid, gedrag, participatie, kennisverspreiding en implementatie. Deze thema's zijn tot stand gekomen in het VGN-project 'Krachten bundelen', dit is een samenwerking

tussen de VGN en een grote groep hoogleraren uit de gehandicaptensector.

ZonMw richt het kennisprogramma nu in. Het Kennisplein Gehandicaptensector krijgt een centrale rol in de kennisinfrastructuur. De start van het NPG is op het congres 'Focus op kennis en onderzoek' op 22 juni in congrescentrum Galgenwaard in Utrecht. Daar wordt ook bekendgemaakt hoe de werkwijze van het programma zal zijn. Het programma kent een looptijd van acht jaar en er is op dit moment 2 miljoen per jaar beschikbaar.

Samenwerkingsverbanden van bijv. lidinstellingen en hun kennispartners zullen in het komende najaar aanvragen kunnen indienen bij dit programma voor financiering van hun onderzoek of van zorgverbeteringsprojecten. Nadere informatie is binnenkort te vinden op de website van ZonMw en de VGN.

MASTERCLASS 'WETENSCHAPPELIJK ONDERZOEK IN DE GEHANDICAPTENZORG'

In januari 2015 is alweer de vijfde editie van de VGN-masterclass 'Wetenschappelijk onderzoek in de gehandicaptenzorg' van start gegaan. Veertien deelnemers doen mee aan deze editie.

Onder begeleiding van de twee hoofddocenten Joop Hoekman en Sabina Kef leren de deelnemers een gedegen, kansrijk onderzoeksplan op te stellen, die gebaseerd is op hun eigen zorgpraktijk. Tijdens de masterclass belichten diverse gastdocenten specifieke aspecten van wetenschappelijk onderzoek bij mensen met een beperking. Ook leren de cursisten hoe wetenschappelijke literatuur te lezen en te analyseren, en hoe hun onderzoeksplan succesvol uit te voeren. Daartoe worden ze begeleid in het leggen van contacten met wetenschappers, experts, lectoraten etc.

Deelnemers en onderwerpen

Een aantal onderwerpen waar deelnemers van deze editie mee aan de slag gaan, zijn:

- EMDR bij mensen met een licht verstandelijke beperking in combinatie met psychische problematiek, door een orthopedagoog.
- Onderzoek naar rouwverwerking bij ouderen met een matig verstandelijke beperking, door een verlieskundige.
- Hoe medisch specialistische zorg te organiseren na de transitie door een verpleegkundig specialist.

De masterclass bestaat uit zeven cursusdagen in de periode januari 2015 – november 2015 en twee terugkomdagen in maart en juni van 2016.

De VGN organiseert de masterclass 'Wetenschappelijk onderzoek in de gehandicaptenzorg' elke twee jaar. Het doel is om de kenniscirkel in de sector sneller te laten draaien. Dat wil zeggen: het ontwikkelen, delen en toepassen van kennis, waaruit weer nieuwe vragen ontstaan die leiden tot het ontwikkelen van nieuwe kennis. Dat draagt bij aan een verdere professionalisering van de branche en toename van kwaliteit van zorg en ondersteuning voor mensen met een beperking.

PROMOTIEONDERZOEK BIJ TRANZO

De VGN is betrokken bij het promotieonderzoek 'Studies rond de kenniscirkel (2015-2019)'. Marion Kersten, beleidsmedewerker bij de VGN, is voor één dag in de week gedetacheerd als science practioner bij de academische werkplaats 'Leven met een verstandelijke beperking' bij Tranzo, Tilburg University.

Tijdens het promotieonderzoek, dat wordt begeleid door prof. dr. Petri Embregts, wordt nagegaan hoe het kennisgebruik in de gehandicaptenzorg verbeterd kan worden. Welke factoren zijn bevorderend en welke belemmerend? En op welke wijze kunnen de centrale actoren (professionals, cliënten, branche, zorginstellingen, kenniscentra en onderzoekers) hieraan bij-

dragen? Daarvoor wordt gekeken naar de hele kennis-cirkel. Dus naar alle processtappen van de vraag naar nieuwe kennis tot kennisgebruik. Nu duurt het vaak lang voordat nieuwe kennis uit onderzoek door professionals wordt toegepast en wordt te weinig gebruikgemaakt van hun eigen praktijkkennis en van de ervaringskennis van cliënten en hun naasten. Als professionals niet beschikken over de juiste kennis, kan dit leiden tot handelingsverlegenheid. Incidenten kunnen hiervan het gevolg zijn.

De belemmeringen die VGN-leden in de kenniscirkel ervaren, zijn vooral bij de stappen genereren, implementeren en gebruiken van kennis (de rode elementen in de kenniscirkel).

Een verbetering van het kennisgebruik heeft de volgende voordelen:

- op de werkvloer: verbetering van de kwaliteit van de dienstverlening, die zal doorwerken op de ervaren kwaliteit van bestaan van de cliënt;
- in gehandicaptenzorgorganisaties: een bijdrage aan het imago van een professionele organisatie, die aantrekkelijk is voor cliënten (marktpositie) en voor werknemers (werkgeverschap);
- in de gehandicaptensector: een bijdrage aan het imago van een professionele branche.

In de eerste fase van het onderzoek wordt een review van literatuur gedaan, gevolgd door afname van een digitale vragenlijst bij portefeuillehouders kennisbeleid van alle VGN-lidinstellingen. •

KENNISMANAGEMENT

Kennismanagement is het proces van organiseren, beheren en ontsluiten van kennis. Door aandacht voor dit proces te hebben, kunnen we slimmer met kennis omgaan en kan nieuwe kennis worden ontwikkeld.

VGN-activiteiten op het gebied van kennismanagement:

- Kennisplein Gehandicaptensector
- Masterclass 'Kennismanagement in de gehandicaptenzorg'
- Gehandicaptenzorgprijs
- Toolkit ouderen

VGN CONTACTPERSONEN

Marion Kersten
mkersten@vgn.nl
 030 27 39 717

Alice Dallinga
adallinga@vgn.nl
 030 27 39 744

Judith Borst
jborst@vgn.nl
 030 27 39 684

KENNISPLEIN GEHANDICAPTENSECTOR

In de gehandicaptensector is veel kennis en ervaring beschikbaar, maar vaak blijft dit verborgen binnen een organisatie. De VGN participeert samen met kenniscentrum Vilans, MEE Nederland en ZonMw in het Kennisplein Gehandicaptensector. Doel: kennis bundelen, ontwikkelen en breed beschikbaar stellen voor begeleiders en ondersteunende professionals die zich bezighouden met de zorg en ondersteuning voor mensen met een beperking.

Het Kennisplein is er op het web, maar ook fysiek met de jaarlijkse Kennismarkt, (netwerk)bijeenkomsten en werkplaatsen.

Website

Op www.kennispleingehandicaptensector.nl vindt u een schat aan kennis, producten, netwerken en andere informatie voor professionals in de gehandicaptenzorg. Al deze informatie is gegroepeerd op thema of cliëntgroep. Hier komen geregeld nieuwe thema's bij, want de zorg is steeds in ontwikkeling. Zo lanceerde het Kennisplein onlangs de themapagina 'Begeleiden na de transitie'. Hier vindt u voorbeelden, handvatten en ervaringsverhalen van begeleiders over de veranderingen in de zorg in de praktijk.

Per onderwerp (thema of cliëntgroep) is er een expert verbonden aan de website van het Kennisplein. Dat kan een begeleider, onderzoeker of staffunctionaris zijn. Deze expert weet veel van het onderwerp en kent bovendien veel andere mensen met kennis van het onderwerp. Door ook die mensen actief bij het Kennis-

KENNISPLEIN gehandicaptensector

THEMA'S

Vrijheidsbeperking | Kinderwens en ouderschap | Epilepsie | Inclusie | Grensoverschrijdend gedrag | Ondersteuningsplan | Eigen regie | Gezondheid en leefstijl | Dagbesteding en werken | Begeleiden na de transitie

CLIËNTGROEPEN

Autisme spectrum stoornissen | Ernstige meervoudige beperking | Kind en jeugd | Licht verstandelijke beperking | Niet-aangeboren hersenletsel | Ouder wordende cliënten | Verstandelijke beperking | Visuele of auditieve beperking

plein te betrekken, zorgen we voor actuele kennis en het adequaat beantwoorden van vragen van gebruikers.

Werkplaatsen

Onder de paraplu van het Kennisplein lopen er momenteel zeven werkplaatsen. Hierin werken professionals rond een thema samen om kennis op een laagdrempelige wijze toegankelijk te maken voor de praktijk. Vaak wordt kennis in zo'n werkplaats gebundeld tot een concreet product. Zo is een werkboek gemaakt voor begeleiders over goede woonbegeleiding van mensen met autisme en matige of ernstige verstandelijke

beperkingen. Andere werkplaatsen resulteerden in onder meer een beweeg- en educatieprogramma, een handreiking over ondersteuningsplannen, een website over communicatiemethodieken, een spel over demantie etc. Klik hier voor een [overzicht van alle werkplaatsproducten](#).

WERKPLAATSEN

Actuele werkplaatsen:

De cliënt in zijn kracht - actieve ondersteuning van mensen met NAH | Mensen met LVB en de transitie | Werkplaats ervaringskennis | Eigen invloed en regie voor en door EMB'ers vergroten | Basiscontact EMB

Netwerken

Veel beroepsgroepen in de gehandicaptenzorg gebruiken het Kennisplein Gehandicaptensector om hun krachten te bundelen in netwerken. Ze organiseren bijeenkomsten en/of delen hun kennis en ervaringen via community's. Zie hier een [overzicht van alle community's](#).

Kennismarkt

Vrijdag 6 maart vond in de Willem 1 Kazerne, ROC te Den Bosch de jaarlijkse Kennismarkt plaats. Aan deze dag namen ruim 300 deelnemers deel en wederom stond kennisdeling in de driehoek tussen onderwijs, zorgpraktijk en (wetenschappelijk) onderzoek centraal. Daarnaast was er dit maal ook expliciet oog voor de verbinding naar het sociaal domein. Want de transities maken dat het zaak is dat actuele kennis vanuit de

gehandicaptenzorg en -ondersteuning ook landt in het sociaal domein.

'Transitie' was dan ook het thema van deze Kennismarkt. Zowel tijdens het plenaire programma als gedurende de workshopsessies werd helder hoeveel goede kennisproducten er al zijn, waarmee zorgaanbieders, gemeenten en het onderwijs vorm kunnen geven aan de transformatie.

Een kleine greep uit de kennis die werd gedeeld: naast een markt met stands en posterpresentaties werden in workshops ervaringen en resultaten gedeeld van methoden als bijvoorbeeld de Veranderkizt, LEAN en het keukentafelgesprek. In het plenaire deel gaf een

film over de inclusieve stad inzicht in hoe 'participatie' praktisch vorm krijgt. Verder leerden ervaringsdeskundigen van LFB de deelnemers vragen te stellen en werd toegelicht hoe nieuwe wetenschappelijke kennis snel kan landen in de opleidingen middels de competentieprofielen.

De Kennismarkt omvat teveel kennis om kort samen te vatten in deze nieuwsbrief. U kunt alles nalezen op www.kennispleingehandicaptensector.nl en bent bij deze van harte uitgenodigd om in 2016 bij de volgende Kennismarkt te zijn. ●

MASTERCLASS 'KENNISMANAGEMENT IN DE GEHANDICAPTENZORG'

Op 24 september 2015 start de VGN met de tiende editie van de masterclass 'Kennismanagement in de gehandicaptenzorg'. Tijdens de masterclass leren deelnemers om kennisbeleid in hun eigen organisaties te ontwikkelen en te implementeren.

De masterclass is bedoeld voor medewerkers die zich binnen hun organisatie actief met kennisbeleid bezig houden en daarbij een aansturende rol hebben. Bijvoorbeeld directeuren/managers van kennis- en expertisecentra, directiesecretarissen, onderzoekscoördinatoren, kwaliteitscoördinatoren en opleidingsfunctionarissen.

De tweedaagse waarmee deze masterclass start, staat in het teken van het wat en waarom van kennismanagement, de gemeenschappelijke taal en het leren werken met instrumenten voor kennismanagement. Daarnaast wordt via kenniskaarten en een uitgebreide kennismaking de basis gelegd voor het leren van elkaar en het versterken van ieders netwerk. In de twee vervolgdagen passen de deelnemers deze basisbagage toe op hun eigen casuïstiek. Ook verdiepen ze zich dan in onderwerpen als kenniscentra, kenniskringen en kennisstrategie.

Deze masterclass is specifiek gericht op de gehandicaptenzorg, waardoor er ook volop de gelegenheid is om van elkaar te leren. Eerdere deelnemers, inmiddels ruim honderd, oordelen positief over de krachtige input van theorie, de instrumenten en de ruimte om te werken aan de eigen casus

worden als positief ervaren. Deelnemers gaven aan dat zij, juist door de sterke koppeling die er gelegd wordt tussen theorie en praktijk, beter begrijpen waarom bepaalde interventies of instrumenten wel of juist niet werken.

Tot 24 augustus 2015 kunt u zich aanmelden voor de masterclass via

www.vgn.nl/masterclass/kennismanagement2015.

De deelnemers van de 2014-editie met hun certificaat.

TOOLKIT OUDEREN

Op de website van de VGN vindt u de Toolkit Ouderen. Met deze toolkit wil de VGN gemeenten en de sector zorg en welzijn informeren over de zorg- en ondersteuningsbehoeften van ouderen met een verstandelijke beperking.

De Toolkit Ouderen geeft gemeenten aandachtspunten over zorg- en ondersteuningsbehoeften op allerlei onderdelen van het leven van ouderen met een verstandelijke beperking: wonen, vervoer, participatie, daginvulling en bewegen. Ook aan ondersteuning van hun mantelzorgers is gedacht en verder wordt duidelijk welke specifieke expertise organisaties voor gehandicaptenzorg te bieden hebben.

Zorgprofessionals en welzijnswerkers kunnen er informatie vinden die de gehandicaptensector belangrijk vindt in de zorg en ondersteuning van ouderen met een verstandelijke beperking. Bijvoorbeeld over ouderdomsaandoeningen, begeleidingsmethodieken en dagbesteding. Ook komen de verschillen in zorgplannen en good practises van samenwerking tussen de ouderen- en gehandicaptenzorg aan bod.

Met deze bundeling van kennis over verouderen met een verstandelijke beperking moet het voor beide doelgroepen mogelijk zijn om een op maat gesneden zorg- en ondersteuningsaanbod te bieden. Kijk op www.vgn.nl/toolkitouderen.

GEHANDICAPTENZORGPRIJS 2014 NAAR BOEK 'SPRAAKTAAL'

Het boek 'Spraaaktaal' van Koninklijke Kentalis heeft eind vorig jaar de Gehandicaptenzorgprijs van de VGN gewonnen. Dit boek, ontwikkeld door onderzoeker Jet Isarin, geeft uitleg over het wat, hoe en waarom van taalstoornissen.

Spraaaktaal is een gids en werkboek tegelijk, bedoeld voor jongeren met een taalstoornis. Een onzichtbare handicap die hen vaak stil en onzeker maakt, terwijl ze vaak veel te vertellen hebben. Het boek biedt de jongeren informatie over taalstoornissen en de werkbladen bieden hen handvatten om te denken en praten over hun leven met een taalstoornis. Het boek is ook nuttig voor mensen die betrokken zijn bij mensen met een taalstoornis, zoals begeleiders en familie. Klik hier voor de [video](#) die VGN heeft laten maken over het boek Spraaaktaal.

De jury van de Gehandicaptenzorgprijs noemt als grote kracht van het boek dat het geschreven is met de jongeren zelf. 'Deze cocreatie vond ook al plaats tijdens het onderzoek waarop het boek is gebaseerd, wat het boek heel sterk maakt', aldus de jury. Jet Isarin won met haar boek een sculptuur en een geldbedrag van € 7.500,-.

Waarderingsprijzen

Het dementiespel 'Weten, vergeten en ...begeleiden!' van Arianne Uijl-Blijenberg (ASVZ), dat ook genomineerd was, won de tweede prijs: een geldbedrag van 2.500,-. Dit spel helpt begeleiders in de gehandicaptenzorg om op een aansprekende en laagdrempelige

manier om te gaan met cliënten met een verstandelijke beperking en dementie. Klik hier voor de [video](#) die VGN heeft laten maken over het dementiespel 'Weten, vergeten en ...begeleiden!'.

Drie producten ontvingen een waarderingsprijs van € 750,-: het [Ik-boekje](#) van Pameijer, de methodiek [Zorg voor participatie](#) van Koninklijke Visio en een [ICT-project van SWZ Zorg](#).

De Gehandicaptenzorgprijs is eind vorig jaar voor de vijfde keer uitgereikt. Met de prijs wil de VGN kennisontwikkeling, kennisverspreiding en verdere professionalisering van de medewerkers in de gehandicaptenzorg stimuleren. ●

OPLEIDINGSBELEID

Het opleidingsbeleid van de VGN is erop gericht dat zorginstellingen kunnen beschikken over kwalitatief en kwantitatief voldoende personeel. Dit beleid richt zich op twee doelgroepen: toekomstige medewerkers en huidige medewerkers.

Binnen dit beleid stelt de VGN drie speerpunten centraal:

- Vernieuwing van professionaliteit
- Opleiden op maat
- Eén beroepen- en opleidingsstructuur

VGN CONTACTPERSONEN

Hans Timmerman
htimmerman@vgn.nl
 030 27 39 727

Aart Bertijn
abertijn@vgn.nl
 030 27 39 698

VERNIEUWING VAN PROFESSIONALITEIT

In competentieprofielen zijn de taken, kritische beroepssituaties en gewenste competenties beschreven van beroepskrachten in het primaire proces van de gehandicaptenzorg. Hierbij worden vier niveaus van beroepsuitoefening onderscheiden: in niveau A t/m C zijn de niveaus voor het mbo beschreven, in niveau D het beroepsniveau voor het hbo.

Met de inwerkingtreding van de Wmo, Jeugdwet en Participatiewet verandert het werk van de professional in de gehandicaptenzorg. Meer dan ooit moet hij of zij ervoor zorgen dat mensen met een beperking in hun eigen kracht worden gezet en mee kunnen doen aan de samenleving.

Mede vanwege deze veranderingen zijn de competentieprofielen geactualiseerd. Hierbij is een grotere nadruk komen te liggen op:

- technologische ondersteuning aan cliënten en in de beroepsuitoefening;
- samenlevingsgericht werken;
- eigen verantwoordelijkheid voor de beroepsontwikkeling.

In aansluiting op deze basisberoepsprofielen heeft de VGN acht verdiepende profielen ontwikkeld voor de ondersteuning van specifieke doelgroepen, zoals mensen met niet-aangeboren hersenletsel of mensen met een ernstige meervoudige beperking. Hierin is alles beschreven wat aanvullend is op de basisprofielen.

Naast verdieping in de ondersteuning van specifieke doelgroepen is er met name in het sociale domein ook sprake van verbreding van de ondersteuning naar meerdere doelgroepen. De succesvolle beroepsuitoefening in het sociaal domein zal de VGN het komende jaar gaan beschrijven in een extra verbredend profiel.

Bekijk hier de animatie, waarin in drie minuten het hoe en wat van de competentieprofielen wordt uitgelegd, zie www.vgn.nl/competentieprofielen.

OPLEIDEN OP MAAT

De VGN zet in op meer maatwerk in het onderwijs. In aansluiting op de nieuwe competentieprofielen worden daarom de mbo- en hbo-opleidingen voor de gehandicaptenzorg vernieuwd.

In het mbo gaan alle zorgopleidingen bestaan uit een basisdeel dat voor meerdere branches geldt, een branchegericht profieldeel en keuzedelen. Zo krijgt de beroepsopleiding Maatschappelijke Zorg een profieldeel gehandicaptenzorg. En ook in de verpleegkundige en verzorgende opleidingen komen er branchegerichte differentiaties voor de gehandicaptenzorg. Nieuw in de mbo-opleiding is de introductie van keuze-

delen, die onder meer benut kunnen worden voor de verdiepende profielen voor de gehandicaptenzorg. Vanaf september 2015 kunnen opleidingsinstellingen in het mbo al met deze nieuwe kwalificatiestructuur starten. Vanaf 2016 wordt deze nieuwe kwalificatiestructuur voor het mbo verplicht.

Net als het profieldeel in het mbo, is er ook voor het hbo een generieke minor gehandicaptenzorg vastgesteld. Deze minor kan zowel door leerlingen van SPH en Pedagogiek als Verpleegkunde worden gevolgd.

In aansluiting op het verbredende profiel voor het sociale domein zijn er keuzedelen in het mbo in voorbereiding. Voor diegenen die al een mbo-diploma hebben, is het initiatief genomen om te komen tot een 'Associate Degree D' in het hbo, die aansluit bij het hbo-arrangement voor de gehandicaptenzorg.

ÉÉN BEROEPEN- EN OPLEIDINGSSTRUCTUUR

Om goed mee te kunnen bewegen met de behoefte vanuit de arbeidsmarkt streeft de VGN voor de langere termijn naar de ontwikkeling van één samenhangende beroepenstructuur voor Zorg & Welzijn, waarin recht wordt gedaan aan de overeenkomsten en verschillen in de beroepsuitoefening binnen de bedrijfstak. Transparantie op de arbeidsmarkt en onderwijs op maat moet het gemakkelijker maken voor beroepsbeoefenaren om invulling te geven aan hun loopbaan en door te stromen van werk naar werk. Met verschillende branches en het onderwijs wordt hier al overleg over gevoerd.

VGN-producten op het gebied van opleidingsbeleid

- SOEC
- VGN e-Learnshop
- e-Learning 'Activering ouder wordende cliënt'

SOEC

In 2014 hebben zijn er vier erkenningsaanvragen bij de Stichting Opleidings Erkenningen Care (SOEC) ingediend. Daarvan hebben drie opleidingen een SOEC-erkenning gekregen. Daarmee staat de teller op 32 SOEC-erkende opleidingen.

De opleidingen die in 2014 een SOEC-erkenning hebben gekregen, zijn:

- Bureau TOV, Leergang begeleiden LVB Cliënten
- Zozijn, Bedrijfsopleiding nachtdienst
- Zuidwester, Traject voorbehouden en risicovolle handelingen

De erkenningen van het SOEC zijn vijf jaar geldig. In het derde jaar vindt er een tussentijdse audit plaats bij de zorgorganisatie plaats om te beoordelen of de opleiding nog steeds voldoet aan de gestelde kwaliteitseisen. Hierbij wordt onder andere gekeken naar de professionele toerusting van de trainers, actualisering van de inhoud van de cursus en de verwerking van de evaluaties in het onderwijsprogramma.

Over SOEC

Veel organisaties bieden medewerkers bij- en nascholingstrajecten aan die zij zelf hebben ontwikkeld, al dan niet in samenwerking met opleidings- of kennisinstituten. De Stichting OpleidingsErkenningen Care (SOEC) – een stichting die de VGN in het leven heeft geroepen in 2011 – beoordeelt de kwaliteit van deze opleidingen. Opleidingen die aan de eisen voldoen ontvangen een SOEC-certificaat. ●

VGN E-LEARNSHOP

De VGN heeft in 2014 de VGN e-Learnshop gelanceerd. Dit is een webshop waar zorgaanbieders digitale opleidingen over de gehandicaptenzorg kunnen aanbieden en afnemen.

De digitale opleidingen die in de VGN e-Learnshop worden aangeboden, zijn bedoeld voor organisaties in de gehandicaptenzorg om hun medewerkers op te leiden en verder te laten ontwikkelen. Organisaties die zijn aangesloten bij de VGN kunnen een abonnement op de e-Learnshop afsluiten. Vervolgens kan de organisatie - al dan niet tegen betaling - e-learning afnemen.

Feiten en cijfers

145 e-learningmodules, in de categorieën:

- Cliëntgroepen
- Veiligheid
- Welzijn
- Verpleging en verzorging

14 aanbieders, waarvan:

- 10 opleidingsorganisaties, waaronder Noordhoff Health, NIVEO en Doczero
- 4 VGN-leden die hun eigen ontwikkelde e-learning aanbieden: Alliade, Gemiva, Kentalis, Siza

16 geabonneerde VGN-leden die samen zo'n 50.000 medewerkers vertegenwoordigen

e-Learning 'Activering Ouder Wordende Cliënt'

Geld dat in de VGN e-Learnshop wordt verdiend, wordt geherinvesteerd in de ontwikkeling van nieuwe e-learning. Zo is onlangs in een Kennisplein-werkplaats de e-learning 'Activering Ouder Wordende Cliënt' ontwikkeld. Deze module is het resultaat van een samenwerking tussen verschillende VGN-leden. Meer weten over deze e-learning? Kijk in de [VGN e-Learnshop](#).

Ga naar: elearnshop.vgn.nl.

Voordelen van een abonnement op de VGN e-Learnshop

- **Eén overzicht**
Eén overzicht met alle relevante e-learning voor de gehandicaptenzorg van zowel commerciële aanbieders als organisaties in de gehandicaptenzorg die hun eigen e-learning ontwikkelen.
- **Inkoopvoordeel**
Korting op e-learning van commerciële aanbieders van minstens 15%.
- **Tijdsbesparing**
Abonnees op de VGN e-Learnshop hoeven zelf geen contracten meer af te sluiten met aanbieders.
- **Werkt in alle digitale leeromgevingen**
De opleidingen in de VGN e-Learnshop werken in alle leermanagementsystemen (LMS). Het maakt niet uit van welke digitale leeromgeving een organisatie gebruik maakt.
- **Altijd up-to-date**
Organisaties met een eigen LMS hebben altijd de meest actuele e-learning, doordat hun digitale leeromgeving gekoppeld is aan de VGN e-Learnshop.